

Michał Siarek

Szkoła Filmowa w Łodzi, PL
Tutor: dr Krzysztof Pijarski

Alexander

Alexander jest opowieścią skupioną wokół relacji polityki, historii i kultury, w konstrukcji narodowych mitologii w (byłej jugosłowiańskiej) Republice Macedonii - kraju nieuznanym pod własną nazwą, uwikłanym w spór o dziedzictwo tak odległe, że prawie nierzeczywiste.

Jedną z pierwszych rzeczy, które zobaczyłem w Skopje była budowa 25-metrowej figury wojownika na koniu, o której dowiedziałem się później, że przedstawia Aleksandra Wielkiego. Ale współczesna Macedonia powstała w 1945 r., jako jedna z sześciu republik Federacji Jugosłowiańskiej, i wzięła swoją nazwę od jednej z trzech geograficznych Macedonii, a nie starożytnego królestwa.

Mimo pokojowego odłączenia od ogarniętej wojną Jugosławii w latach 90-tych, samodzielna już republika popadła w głęboki spór o nazwę i symbole narodowe z Grecją. Niemal 2500 lat po śmierci legendarnego króla-zdobywcy jego dziedzictwo stało się przedmiotem konfliktu pomiędzy dwoma narodami, które uważają się za jego spadkobierców.

13-go lutego 2019 kraj został formalnie uznany jako Republika Północnej Macedonii. Stosownie do tak zwanej Umowy Prespańskiej, Macedonia wycofała się ze wszystkich roszczeń do starożytnego dziedzictwa, kończąc spór. Nowy Minister Kultury zarządził rewizję projektu Skopje 2014, to znaczy rekonstrukcje, usunięcia i reorganizacje placów, pomników i fasad, które nie tak dawno wzniesiono za astronomiczną sumę 750 milionów euro. Skazany był Premier Nikola Gruevski uciekł z kraju i otrzymał azyl polityczny na Węgrzech. W kraju trwają procesy członków jego gabinetu.

Alexander

Alexander is a documentary based on the relationship between politics, history and culture, centred around the construction of a national myth in the (Former Yugoslav) Republic of Macedonia – a state with no name, fixated on a dispute about origins so distant that they may have never existed at all.

The very first thing I saw in the capital city of Skopje was the construction site of a 25-meter tall figure of a warrior on horseback which – as I found out later – was the statue of Alexander the Great. Established as one of the six socialist republics within the Yugoslav Federation, the modern state of Macedonia first surfaced in 1945, its name derived from one of the three geographical regions named Macedonia – surprisingly, though – not from the ancient kingdom.

Despite Macedonia's peaceful secession from the war-torn Yugoslavia in the 90s, the newly proclaimed republic immediately fell into a dispute with Greece over the name and cultural heritage. Nearly 2.500 years after his death, the legacy of the famous conqueror sparked a conflict between two contemporary states – Macedonia and Greece – both claiming his story as their inclusive cultural component and trademarked property.

On February 13th, 2019 the country was recognised as the Republic of North Macedonia. In accordance with so-called Prespa Agreement it dismissed all previous claims to its ancient provenience. The new Minister of Culture announced the revision of project Skopje 2014, i.e. the reconstruction, removal or reorganisation of squares, monuments and facades previously erected for the exorbitant price of 750 million euros. Convicted ex-Prime Minister Nikola Gruevski managed to flee the country and was granted a political asylum in Hungary. Members of his cabinet are now prosecuted.